

USTAWA

z dnia r.

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego

Art. 1. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 dotychczasowej treści nadaje się oznaczenie § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Sąd, zarządzając i przeprowadzając czynności procesowe, jest obowiązany kierować się dobrymi obyczajami, zasadami ekonomiki procesowej oraz mieć na względzie dobro stron i uczestników postępowania.”;

- 2) w art. 117 po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Sąd może z urzędu wystąpić o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego dla strony lub uczestnika postępowania, jeżeli stwierdzi, że strona lub uczestnik postępowania, ze względu na stan zdrowia psychicznego albo z innej niedającej się usunąć i niezależnej od nich przyczyny nie są zdolni do samodzielnego złożenia wniosku o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, a stwierdza, że udział pełnomocnika strony lub uczestnika postępowania jest potrzebny. W tym wypadku sąd nie żąda od strony lub uczestnika postępowania wykazania, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.”;

- 3) w art. 118 po § 5 dodaje się § 5¹ w brzmieniu:

„§ 5¹. Przepis § 5 stosuje się odpowiednio, gdy strona postępowania, która nie ma rozeznania co do zasadności swoich roszczeń, domaga się wniesienia apelacji od

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1429, 1606, 1615, 1667, 1860 i 2760.

wyroku sądu, a pełnomocnik ustanowiony z urzędu uznaje, że nie ma podstaw do sporządzenia apelacji.”;

4) uchyla się art. 128¹;

5) w art. 130^{1a} otrzymuje brzmienie:

„Art. 130^{1a}. W terminie tygodnia od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma strona może je wnieść ponownie, poprzez uzupełnianie jego braków formalnych.”;

6) art. 130² otrzymuje brzmienie:

„Art. 130². W zarządzeniu o zwrocie pisma wskazuje się braki, które stanowią podstawę zwrotu.”;

7) w art. 132 § 1³ otrzymuje brzmienie:

„§ 1³. Pisma procesowe z załącznikami, z wyłączeniem pism wymienionych w § 1¹, adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej doręczają sobie nawzajem bezpośrednio wyłącznie w postaci elektronicznej, podając do wiadomości sądu używane do tego dane kontaktowe, w szczególności adres poczty elektronicznej, o ile żaden z pełnomocników nie wyrazi sprzeciwu dla takiego sposobu doręczania. Na zgodny wniosek stron lub w innych uzasadnionych przypadkach sąd zarządza odstąpienie od takiego sposobu doręczania.”;

8) w art. 139:

a) uchyla się § 2¹,

b) w § 3 po wyrazach „rejestr sądowy” dodaje się wyrazy „albo Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej”;

9) w art. 162 uchyla się § 2;

10) w art. 165 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Oddanie pisma procesowego w formie przesyłki rejestrowanej w polskiej placówce pocztowej operatora pocztowego, w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu.”;

11) w art. 166 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„W przypadku gdy wniosek nie został rozpoznany przed upływem określonego terminu, uważa się go za uwzględniony.”;

12) w art. 168 w § 1 wyrazy „bez swojej winy” zastępuje się wyrazami „bez swojej rażącej winy”;

13) w art. 182 w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zawieszone z przyczyn wskazanych w art. 177 § 1 pkt 5 i 6, jeżeli wniosek o podjęcie postępowania nie został zgłoszony w ciągu trzech miesięcy od daty doręczenia postanowienia o zawieszeniu postępowania;”;

14) uchyla się art. 203¹;

15) w art. 205³:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w tym w sprawach zawiłych lub obrachunkowych, przewodniczący może zarządzić wymianę przez strony pism przygotowawczych. W zarządzeniu przewodniczący oznacza porządek składania pism, terminy, w których pisma należy złożyć, i okoliczności, które mają być wyjaśnione.”,

b) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§1¹.Z zastrzeżeniem § 2, nie wymaga zarządzenia przewodniczącego, o którym mowa w § 1 pismo, które obejmuje wyłącznie wniosek o przeprowadzenie dowodu. W tym zakresie przepisu § 5 nie stosuje się.”;

16) w art. 261:

a) w § 2 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Adwokat i radca prawny mogą odmówić zeznań co do wszystkiego, o czym dowiedzieli się w związku z udzielaniem pomocy prawnej.”,

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Osoby, którym przysługuje prawo odmowy zeznań, wymienione w § 1, mogą przed terminem przesłuchania złożyć do sądu stosowne oświadczenie na piśmie. Oświadczenie to zastępuje oświadczenie składane osobiście na rozprawie.”;

17) w art. 271¹ zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Świadek składa zeznanie na piśmie, jeżeli sąd tak postanowi, a żadna ze stron nie zgłosi sprzeciwu.”;

18) w art. 357 § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Wydając postanowienie, nawet niepodlegające zaskarżeniu, sąd zwięźle wskazuje zasadnicze powody rozstrzygnięcia. Wskazanie zasadniczych powodów rozstrzygnięcia następuje w sposób odróżniający je od uzasadnienia postanowienia. W takim wypadku strona może wnieść środek odwoławczy bez konieczności złożenia wniosku o doręczenie postanowienia z uzasadnieniem.”;

19) w art. 367 po § 2 dodaje się § 2¹ w brzmieniu:

„§ 2¹. Sąd rozpoznaje sprawę w składzie trzech sędziów. Na posiedzeniu niejawnym sąd orzeka w składzie jednego sędziego, z wyjątkiem wydania postanowienia, o którym mowa w art. 224 § 3, lub wyroku.”;

20) uchyla się art. 367¹;

21) w art. 386 § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. W wypadku uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, sąd rozpoznaje ją w innym składzie.”;

22) w art. 398⁴ dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Przepisu art. 126 § 2 nie stosuje się.”;

23) w art. 398²³ w § 1¹ uchyla się zdanie drugie;

24) w części pierwszej w księdze pierwszej w tytule VII uchyla się dział IIa i IIb;

25) w art. 505³⁷ dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. W wypadku, o którym mowa w § 2, adres, na który został doręczony nakaz zapłaty, od którego pozwany wniósł sprzeciw, jest jego adresem w postępowaniu innym niż elektroniczne postępowanie upominawcze. Przepisów art. 139¹ i art. 139² nie stosuje się.”;

26) w art. 767⁴ w § 1¹ uchyla się zdanie drugie;

27) w art. 782 w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Klauzulę wykonalności nadaje sąd w składzie jednego sędziego na wniosek wierzyciela zawierający warunek prawomocności orzeczeń, o których mowa w art. 777 § 1 pkt 1 i 1¹.”;

28) art. 782¹ w § 1 uchyla się pkt 2;

29) w art. 804 uchyla się § 2;

30) w art. 825 uchyla się pkt 1¹.

Art. 2. Postępowania wszczęte i niezakończone na podstawie przepisów:

1) zmienionych przez art. 1 pkt 24 i 25;

2) uchylonych przez art. 1 pkt 28

– toczą się na podstawie tych przepisów do czasu ich prawomocnego, ostatecznego zakończenia.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Autor projektu: Mariusz Lachowski, legislator w Kancelarii Sejmu.

Projekt wykonano na zlecenie Zespołu Ośrodka Badawczego Adwokatury ds. nowelizacji k.p.c. w składzie: adw. Piotr Rachwał, adw. dr Monika Strus-Wołos, adw. Antoni Żukowski.